

[Fuglsang.]

betød det ikke blot et større marked for Danmark, men det betød også, at Danmark kan blive et større marked for det samme fælles Europa. Det kan godt i det lange løb få visse uheldige konsekvenser. Også af den grund vil vi stemme imod.

Leif Madsen (DR):

Vi kan også fra retsforbundets side anbefale, at lovforslaget gennemføres og kartoffelmelsordningen ophæves.

Landbrugsministeren (Koføed):

Jeg vil gerne takke ordførerne for de partier, der tog så venligt imod forslaget. Jeg synes også, der er grund til at bemærke, at vi dog gør visse fremskridt i retning af at afskaffe nogle love.

Jeg skal gøre et par bemærkninger til dem, der var særlig skeptiske over for lovens afskaffelse. Jeg vil gerne sige til fru Kristine Heltberg, at vi mister ikke nogen selvstændighed ved dette her. Tværtimod er den kartoffelmelsordning, der er i fællesmarkedet, bedre end den kartoffelmelsordning, som denne lov var forudsætningen for.

Rent beskæftigelsesmæssigt tror jeg der er chancer for, at vi kan udvikle den industri. Nu skal jeg ikke åbne en fællesmarkedsdebat som sådan, men man kan se på, hvad Holland har formået i den tid, vi har været uden for fællesmarkedet, hvad de har kunnet opbygge af en kartoffelmelsproduktion. Vi har ikke kunnet gøre det samme i samme tidsrum. Derfor tror jeg for så vidt, at det er udmærket, vi ophæver denne lov. Kartoffelmelsindustrien får i hvert fald ikke ringere vilkår af den grund.

Kristine Heltberg (SF):

Det er, som jeg har forsøgt at stille ganske klart op, i og for sig ikke den gældende kartoffelmelsordning, der er årsagen til, at vi er bekymret. Det er bare måden, det sker på, nemlig at en ordning, der måske burde have været ændret eller ophævet for mange år siden, faktisk først bliver det, i det øjeblik vi får besked på det fra Bruxelles. Det forekommer os meget utiltalende.

Landbrugsministeren (Koføed):

Til fru Kristine Heltberg vil jeg gerne sige, at jeg synes, det er et godt motto, at man skal

ikke smide noget væk, før man er sikker på, at man ikke har brug for det længere. Det er årsagen til, at loven ikke blev ophævet før. Vi ville være sikre på, at det, vi fik, var bedre. Det er det. Derfor ophæver vi loven nu.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går lovforslaget direkte til anden behandling.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om mælk og konsummælkprodukter.

(Lovforslag nr. 44. Fremsat 18/10 74).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Buchart Petersen (S):

Det lovforslag nr. 44, der her er til behandling, er et led i den løbende revision af levnedsmiddelovgivningen, og det må vel snart være et af de sidste led heri, efter at vi nu har fået dels en ny levnedsmiddellov, dels særlige nye love om kød og mejeriprodukter.

Man kan for resten godt undre sig lidt over, at mælk og mejeriprodukter skal have hver sin lov, men når man ser nærmere på det lovforslag, der her foreligger, vil det tydeligt fremgå, at baggrunden herfor er, at vi har haft en lang tradition her i landet for, at der har været stillet ganske særlig strenge krav til mælk, til konsummælkprodukter.

Det har været karakteristisk for de love, som jeg før nævnte, levnedsmiddelloven, kødloven og mejeriproduktloven, at de i vid udstrækning har været bemyndigelseslove for vedkommende minister, og det samme er jo tilfældet med det foreliggende lovforslag. Nu er der altså tale om, at det er landbrugsministeren, der får bemyndigelsen efter dette lovforslag, idet bestræbelserne for en forenkling af levnedsmiddelovgivnin-

[Buchart Petersen.]

gen foreløbig er endt med, at den almindelige levnedsmiddellovgivning hører under miljøministeren og de specielle love om kød, mejeriprodukter og altså nu også mælk hører under landbrugsministeren.

Hvad selve det foreliggende lovforslag angår, har det også en vis forbindelse med den nye miljølov, idet afskaffelsen af sundhedskommissionerne med den nye miljølovs ikrafttræden pr. 1. oktober i år har gjort det aktuelt at føre tilsynet med konsummælkbesætninger og -mejerier over til den anden instans, og det er altså blevet kommunalbestyrelserne. Dette svarer til, at kommunalbestyrelserne har fået tilsynsopgaver efter levnedsmiddellovgivningen i det hele taget, og er for så vidt et helt naturligt led i denne udvikling.

Jeg kan forstå på landbrugsministerens fremsættelsestale, at der ikke har været nogen indvendinger fra kommunernes side mod denne nydannelse, bortset fra at Storkøbenhavns mælkekontrolkommission har været utilfreds med, at mælkekontrolkommissionen ikke som hidtil kan udøve kontrol med den mælk, der tilføres Storkøbenhavn, selv om den produceres langt væk fra byen København. Jeg tror dog, man må være enig med landbrugsministeren i, at det ville være lidet hensigtsmæssigt at lave en undtagelse på dette område. Når man ved, den nye levnedsmiddellov har oprettet de såkaldte levnedsmiddelkontrollenheder som noget, man skal kunne bygge på i al almindelighed med hensyn til levnedsmiddelkontrollen hele landet over, så må kontrol med mælk til Storkøbenhavn også følge dette system.

Der er i lovforslaget taget højde for kommende EF-bestemmelser om mælk, og hvad dertil hører, under den såkaldte harmoniseringsproces inden for EF. Det er naturligvis nødvendigt, at vi også på dette punkt får vor lovgivning udformet sådan, at vi kan tilpasse vort system til de EF-bestemmelser, der måtte blive gennemført, men jeg vil gerne understrege, at jeg anser det for noget

meget vigtigt, at vi ikke fra dansk side opgiver nogle af de resultater, som vi ved et langvarigt samarbejde mellem staten og landbrugserhvervet er nået frem til, ikke mindst netop på mælkeområdet.

Jeg kan være enig i, at man fra dansk side, således som det er udtrykt i ministerens fremsættelsestale, fastholder, at den særlig indgående kontrol med kvægbesætninger og med mælk alene skal gælde for de besætninger og den mælk, der skal bruges til konsummælkprodukter. På den anden side vil det være rimeligt, at vi er meget tilbageholdende med at strække os for vidt i retning af at lempe de krav, vi stiller til mælkenes produktion og behandling, også fordi vi har en helt naturlig interesse i, at vi ikke skal kunne blive nødt til at åbne for mælk og mælkeprodukter her til vores land, som har en væsentlig ringere standard, end vi nu igennem mange år har indstillet os på.

Hvad særlig angår udgifterne ved mælkekontrollen — det er jo en af de vigtige årsager til, at dette lovforslag fremsættes, at man har haft store vanskeligheder med at få fordelt udgifterne ved mælkekontrollen — så har jeg forstået, at man på et vigtigt tidspunkt under overvejelserne har været inde på at lægge disse kontroludgifter på mælkeprodukterne. Efter bemærkningerne til lovforslaget skulle disse udgifter andrage ca. 2 øre pr. kg fremstillet konsummælkprodukt, men det tal stammer helt fra 1971, og det vil derfor være realistisk at regne med, at også disse udgifter nu vil andrage et noget større beløb end dette tal.

Navnlig på baggrund heraf synes jeg, det er meget tilfredsstillende, at resultatet af overvejelserne er blevet, at man i lovforslaget har foreslået, at udgifterne ved mælkekontrollen som hidtil skal afholdes af kommunerne og ikke lægges på mælkeprisen. Mælkeprisen må efter min opfattelse skånes for stigninger i så vid en udstrækning som overhovedet muligt, ikke mindst under de nuværende forhold, hvor mange lever under meget hårde økonomiske forhold, og hvor det er afgørende, at mælken, et dagligt nød-

[Buchart Petersen.]

vendigt fødemiddel navnlig for børn og unge, ikke fordyres mere end allermest nødvendigt.

Der er i lovforslaget peget på, at udgifterne i første omgang skal afholdes af den kommune, hvor besætningen, henholdsvis mejeriet, findes, men at der skal være lejlighed til at få fordelt disse udgifter i forhold til befolkningstal i de forskellige kommuner, da det jo ikke kan være rimeligt, at alene den kommune, hvor besætninger og mejerierne findes, skal afholde disse udgifter. Det ville f. eks. give Storkøbenhavn en helt urimelig fordel.

Jeg kunne tænke mig, at det kunne være af interesse at få nyere tal frem om udgifterne ved mælkekontrol end dem, der er indeholdt i lovforslagets bemærkninger, og som, således som jeg nævnte det, hidrører fra 1971. Men det kan vi jo komme tilbage til under udvalgsbehandlingen.

Med disse ord vil jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Kaj Larsen (FP):

Fremskridtspartiets principielle syn på kontrol med mælk og konsummælkprodukter er, at hvem som helst må producere, hvordan de vil, når bare de varer, der frembringes, opfylder de af samfundet stillede krav til kvaliteter og renlighed og den slags. Det er derfor efter vor formening overflødig med den dyrlægekontrol og med den godkendelse, som finder sted ude i besætningen, og som dette lovforslag er grundlaget for.

Der foretages i dag graduering af priserne på mælk leveret til mejeriet efter forskellige kvalitetsnormer, og det er denne graduering af priserne, der gør landmanden interesseret i at levere mælk af høj kvalitet. Det, at dyrlægen kommer rundt og tilser besætningerne, forhindrer ikke landmanden i at levere mælk fra f. eks. en ko, som dyrlægen har kasseret, og forhindrer ham ikke i at være mindre hygiejnisk med mælken under malkningen. Dyrlægens besøg er kun en pestilens for landmanden i hans arbejde med at frembringe en god mælkekvalitet.

Tilsvarende prisgradueringer finder sted for suppleringsmejerier, som leverer mælkeprodukter til videre forarbejdning, og på tilsvarende måde bliver disse mejerier interesseret i at levere en mælk af god kvalitet.

Tilbage er de mejerier, som laver de færdige produkter. Disse produkter er underkastet en offentlig kontrol, som ligger uden for denne lovs område, og derfor skal det ikke tages med her.

Vi mener ikke, der er noget som helst i vejen for, at mejerierne kan foretage de prøver, der er nødvendige for at fastsætte de omtalte prisgradueringer, og dermed mener vi også, det er rimeligt, at mejerierne betaler for disse prøver.

Til sidst er der grund til at påtale, at der bruges dyrlæger til den slags kontrolarbejde. Disse dyrlæger er på én gang overkvalificerede og måske knap nok kvalificerede på de specielle punkter, hvor de er sat ind. I en tid, hvor der er mangel på dyrlæger, måtte der kunne findes en billigere løsning ved at anvende mellemteknikere, som er specielt uddannede til disse opgaver.

Vi vil medvirke til en velvillig udvalgsbehandling, men på denne baggrund.

Karlskov Jensen (V):

Det lovforslag, vi her har til behandling, afløser jo mælkekontrolloven af 1966 og loven om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde af 1969.

Lovforslaget drejer sig om den sundhedsmæssige kontrol med de besætninger, der forsyner konsummælkmejerierne og suppleringsmejerierne med mælk, kontrol med behandling og transport, emballering m. v. af mælken og tilsynets godkendelse af mejerierne. Desuden er der jo, som det allerede har været nævnt, et afsnit vedrørende fordelingen af de udgifter, der følger med tilsynet og kontrollen. Der er i en vis udstrækning tale om en rationalisering af lovgivningen bl. a. ved, at der er lovbestemmelser, der bortfalder, og navnlig ved, at bestemmelser, der hidtil har været placeret i forskellige love, er blevet samlet i denne ene. Der er også tale om visse omlægninger, bl. a. som følge af sundhedskommissionernes ophævelse, sådan som hr. Buchart Petersen nævnte det før, fra 1. oktober. Endelig er der nogle nye regler vedrørende eksport og import af mælk og mælkeprodukter.

Jeg skal om enkelte af de vigtigste ændringer nævne, at for producenterne bliver der kun tale om forholdsvis få og i hvert fald i første omgang forholdsvis små ændringer. Den obligatoriske mastitisbekæmpelse ud-

[Karlskov Jensen.]

vides fra som nu alene at omfatte konsummælkleverandører til fremover at kunne omfatte samtlige mælkeleverandører, og det anser jeg for at være en positiv udvikling.

Endvidere er der med henblik på EF's harmoniseringsbestræbelser inden for veterinærlovgivningen indføjet bestemmelser, hvorefter ministeren kan fastsætte regler vedrørende indretning af stalde og andre ting. Det kan vel nok medføre problemer i nogle tilfælde, men det er jo næppe bestemmelser, der får virkning i den nærmeste fremtid. Jeg vil tro, der går nogle år, før man har nået denne harmonisering i EF.

For forbrugerne betyder denne lov, at kontrolreglerne skærpes på visse områder; således kommer altså suppleringsmejerierne med ind under godkendelseskravene. Det betyder, at vi nu får en ubrutt kæde af tilsyn og kontrol, der omfatter alle led lige fra malkning af køerne, stalden over malkemaskiner, køletank, mejerier, spande, transportbiler, emballage, butikker og helt frem til forbrugerne. Det synes jeg er i orden.

Jeg synes også, det er i orden, at der er nogle regler om en kvalitetsmærkning af mælk og mælkeprodukter. Både når man ser det ud fra et alment synspunkt, et forbrugersynspunkt, og når man ser det ud fra et producentsynspunkt, må det være overordentlig vigtigt, at forbrugerne kan stole på kvaliteten af den mælk og de mælkeprodukter, der udbydes til salg her i Danmark. Det er jo ikke alene et spørgsmål om kimal og bakterier, det er også et spørgsmål om indholdet af tunge metaller, penicillin og antibiotikarester i mælken, og det er et spørgsmål om radioaktivitet og mange andre ting. Vi har i denne lov — vi har det for en meget stor del i forvejen, men det udbygges altså med denne lov — regler, der sikrer forbrugerne i den henseende.

Et af de vanskelige problemer i loven er spørgsmålet om betalingsforholdene, og jeg kan sådan set dér helt tilslutte mig det, som socialdemokratiets ordfører nævnte for et øjeblik siden. Jeg mener også, det er rigtigt, at man fortsat lader det hvile på kommunerne, altså forbrugerne, i stedet for at lægge det over på produkterne. Det vil jo alligevel ende hos forbrugerne, og så tror jeg, det her foreslåede er mere praktisk.

Jeg kan nok se, at der i udvalgsarbejdet

vil blive brug for en drøftelse af de kriterier, hvorefter man vil fordele disse udgifter. Der er nævnt en hel række punkter i bemærkningerne til lovforslaget, og det egner sig helt afgjort bedst til udvalgsbehandling.

Vedrørende ind- og udførsel af mælk er der også nye bestemmelser affødt af vores medlemskab af EF, og her vil jeg sige, at det må være et absolut krav, at vi sikrer os imod at indslæbe sygdomme og smitte ad den vej, sygdomme, som vi har fået bekæmpet og nedkæmpet her i landet. Jeg er i øvrigt tilfreds med, at det efter lovforslagets § 22 pålægges landbrugsministeren at optage forhandling med de interesserede organisationer, før nye regler fastsættes. Vi har en god lovgivning på levnedsmiddelområdet og ikke mindst på mejeribrugsområdet her i landet. Den bliver yderligere forbedret med dette lovforslag, og jeg kan tilsige en meget velvillig behandling; forhåbentlig kan vi også nå en forholdsvis hurtig behandling, sådan at vi kan få disse regler vedtaget.

Erik Hansen (RV):

Jeg vil gerne indledningsvis sige, at den lovgivning, vi har på dette område, synes jeg har virket godt og fornuftigt; alle har garanti for, at når man køber mælkeprodukter, så ved man, at der er tale om en betydelig kvalitet. Vi herhjemme og de, der kommer til os udefra og køber, ved, at sådan virker det; det vil jeg gerne have sagt her.

Jeg tror også, det er rigtigt, når der står i lovforslaget, at der er tale om en forenkling af lovområdet for mælk og mælkeprodukter, også hvad angår administrationen. Men jeg vil da gerne have lov til at sige, at en af de ting, som vi ofte støder på, når vi drøfter priserne på mælk, er den forholdsvis lille pris, som producenten får for mælken, og den betydelige pris, som mælken når op i, inden den når forbrugeren. Jeg vil gerne sige, at når man skal i gang med administrationen af denne lovgivning, skal man have øje for så vidt muligt at holde omkostningerne nede, fra mælken går fra producenten til forbrugerne.

Der står i lovforslaget, at fremover skal der ske en central godkendelse af mejerierne, medens der som forhen skal være lokal godkendelse af producenterne. Jeg vil gerne sige

[Erik Hansen.]

om dette, at nu skal vi jo ikke blive forledt til at få indrettet alle mejerier som rene laboratorier, der skinner af rustfrit stål. Jeg tror nok, de fleste har en fornemmelse af, at vi i løbet af de seneste år, måske for at opfylde krav også udefra, ligesom er gået for langt i retning af at få det hele ind i rustfrit krom. Jeg tror, vi skal passe på, at det ikke bliver alt for voldsomt, ikke bliver alt for dyrt.

Jeg er enig i de betragtninger, der fremsættes om regler om varmebehandling af mælkeprodukter, sammensætning, aftapning osv. Når det drejer sig om aftapning, har jeg også svært ved at tilbageholde, at den moderne forbrugervenlige pakning for mælk, som vi har fået, synes jeg virker udmærket.

Der gives i lovforslaget nogle bemyndigelser til landbrugsministeren, bl. a. om, at ministeren fremover kan fastsætte reglerne for indholdet af fedt i mælken, og jeg har svært ved at tilbageholde det spørgsmål til ministeren, om ministeren har aktuelle planer om at gøre mælken mere fed eller mere mager. Med den stemning, der i øjeblikket råder, kunne man jo næsten sige, at det vil ligge i regeringens fortsatte linje også på det punkt at gøre tiderne mere magre.

Må jeg så sige i øvrigt om sundhedskommissionerne, der nu er ophævet, og hvor man får denne anden opgavefordeling, hvor man nu skal bruge dyrlæger, som jeg tidligere har været inde på, en central godkendelse af mejerierne, at nu skal vi jo nok være opmærksom på de udgifter, dette medfører; der står i bemærkningerne til lovforslaget, at det drejer sig om et beløb af en størrelsesorden for kontrol af mælken på, jeg tror, det var mellem 11 og 13 mill. kr. Dertil kommer så en færdigvarekontrol på 2-3 mill. kr. Det er jo tal, som man kan sige, ikke lyder så voldsomt, og det er vel tal, som kan smutte med.

Nu er det jo sådan, at hidtil har det, som hr. Karlskov Jensen og tidligere ordførere var inde på, været fordelt efter salget i den enkelte kommune, og så vidt jeg har forstået af bemærkningerne til lovforslaget og ministerens tale ved fremsættelsen, har der været nogle kommuner, hvor det var lidt småt med at drikke mælk, i hvert

fald når det skulle tælles med. Derfor siger ministeren, at han overvejer at lægge et andet kriterium frem, nemlig at fordele omkostningerne efter indbyggertal. Det kan jo lyde vældig besnærende, men hvis man nu tænker på de sommerhusområder, hvor man i det daglige har indregistreret 15.000 indbyggere, men i måneder af året har måske 50.000 indbyggere, må man sige, at sådanne områder slipper relativt billigt, hvis man ikke dér tager den berømte 90 dages regel med.

Må jeg til slut sige, at jeg kan vel ikke svinge mig helt op, når jeg skal anbefale lovforslaget, til det tonefald, som hr. Buchart Petersen svang sig op til, da han anbefalede det — det forekom mig næsten i tonefald at være en kærligheds-erklæring, og jeg var ikke rigtig klar over, om det var til lovforslaget eller til ministeren — men lad mig nøjes med at sige, at jeg på det radikale venstres vegne kan anbefale lovforslaget; der er ting, vi skal have kigget på undervejs i udvalget, men som helhed tror jeg, det er et fornuftigt resultat, der er kommet ud af bestræbelserne.

Burgdorf (KF):

Vi kan være enige i sigtet med dette lovforslag, men der er selvfølgelig enkeltheder i det, som vi gerne vil drøfte under udvalgsbehandlingen.

Jeg skal ikke gå dybt ind i selve lovforslaget, som mine tidligere forgængere her på talerstolen har gjort; jeg ved, at sigtet med dette lovforslag er at bevare de danske landbrugsvarer og de danske mejerivarer på det niveau, de hidtil har været, det håber jeg i hvert fald; dette lovforslag skulle efter min opfattelse bære i den retning.

Jeg skal derimod stille ministeren et par spørgsmål allerede her — der kommer nok flere undervejs i udvalgsbehandlingen. Da nu sundhedskommissionerne, som hidtil har foretaget kontrollen med mælk og mælkeprodukter, er ophævet fra 1. oktober, vil jeg gerne stille det spørgsmål: hvem er det, som kontrollerer netop nu fra 1. oktober og fremover? Der står i bemærkningerne til lovforslaget, at den, som gør sig skyldig i overtrædelser her, bliver straffet efter de bestående love, men hvem er det, som kontrollerer?

[Burgdorf.]

Det er nok rigtigt, at den lov, som nu bliver afløst, er forældet, men i det lovforslag, som nu foreligger, gør man også opmærksom på i bemærkningerne, at man søger at harmonisere med EF-lovgivningen på dette område, og det er sikkert også rigtigt. Men når man så bliver gjort opmærksom på, at man i EF tillader 500.000 kim pr. enhed og her i Danmark 200.000 kim pr. enhed, så vil jeg gerne spørge: skal vi tillade at gå op på disse enheder, eller skal man i disse lande ned på vore enheder for at få en bedre kvalitet?

Endelig vil jeg spørge ministeren, om administrationen af denne lov, som det bliver sagt, ikke bliver dyrere. Det er lykkeligt, hvis det er sådan. Men alligevel ser jeg, at der skal ansættes et par dyrlæger; om de skal afløse andre, finder man ikke umiddelbart ud af ved læsningen af lovforslaget. Fordelingen af omkostningerne er også lidt svævende, men der er fornuftige ting stillet i udsigt, og det synes jeg er helt i orden.

Endelig gives der bemyndigelse til ministeren til at iværksætte ekstra bekæmpelse af den frygtede sygdom mastitis i kvægbesætninger, og det synes jeg er en udmærket ting. Efterhånden har vi jo her i dette land formålet at bekæmpe alvorlige sygdomme i kvægbesætninger, og jeg synes, det er i orden, hvis vi også kan komme mastitis'ens til livs.

Thorkild Pedersen (CD):

Det foreliggende lovforslag har to hovedformål, nemlig for det første at afløse en lov af 1966 om mælkekontrol og for det andet at få ført bestemmelserne om konsummælkproduktion ind under landbrugsministerens regie, altså en forenkling af levnedsmiddellovgivningen.

Lovforslaget rummer en masse teknik og egner sig derfor bedst til et grundigt arbejde i udvalget.

Centrum-demokraterne kan give tilsagn om en positiv holdning til lovforslaget, og anbefaler det til vedtagelse.

Kristine Heltberg (SF):

Da det ikke er muligt for mit partis ordfører i denne sag, hr. Aage Frandsen, at gøre rede for partiets stilling til det fore-

liggende lovforslag, skal jeg ganske kort meddele, at vi mener det stort set er et positivt forslag, som vi ser på med stor velvilje. Vi vil betragte det som et led i det store lovgivningsarbejde omkring levnedsmidlerne og kan tilsige et positivt arbejde i udvalget.

Arne Bjerregaard (KrF):

Mælk er godt, og mælk skal fortsat være godt; derfor skal vi fra kristeligt folkepartis side sige, at vi vil behandle forslaget velvilligt i udvalget.

Fuglsang (DKP):

Vi har for så vidt heller ikke noget imod selve lovforslaget og dets målsætning: at sikre befolkningen god, sund og naturlig mælk; derfor kan vi for så vidt bifalde en hel del af de krav og regler, der her opstilles, men vi har ikke helt den samme, næsten blinde tillid til vore medmennesker, som f. eks. fremskridtspartiets ordfører gav udtryk for.

Der findes et par ting i forslaget, som jeg ligesom tidligere ordførere vil sætte spørgsmålstegn ved, bl. a. spørgsmålet om udgifterne og deres fordeling. Efter forslaget bliver dette jo pålagt kommunerne efter nærmere udformede regler; man har på et givet tidspunkt åbenbart også tænkt på mejerierne. Jeg har for mit vedkommende tænkt på, om ikke det var rimeligt over for sådanne almene regler at lade staten betale, så meget desto mere som staten, ganske vist mod vores vilje, tager en hel del penge hjem netop på forbruget af mælk.

Så er der også her indføjet visse bestemmelser om bemyndigelser af hensyn til fællesmarkedet, og hvad der er sket eller måtte ske dér.

Jeg tænker ikke så meget på, at man i bemærkningerne føler sig foranlediget til at forklare os, der skal læse loven, hvad EF forstår ved mælk, nemlig at det er udmalkninger af én eller flere køer. Det, jeg tænker på, er mere de regler, man, efterhånden som man bliver enig, vil finde frem til, og hvad de kan komme til at betyde for landbruget og landbrugsudviklingen i Danmark. Der nævnes f. eks. i bemærkningerne eventuelle harmoniseringsregler med hensyn til indretning af stalde, opbevaring og transport af mælk m. m., og selv om der kan

[Fuglsang.]

være gode ting i det, kan det jo også — det viser erfaringerne — bruges på en uheldig måde i forbindelse med den strukturudvikling, som jo er en vigtig del af fællesmarkedets landbrugspolitik.

Vi vil se på spørgsmålet og i alle tilfælde være meget skeptiske over for netop disse fællesmarkedsbestemmelser.

Leif Madsen (DR):

Retsforbundets gruppe kan godt se velvilligt på det foreliggende forslag, som vi finder er en rationalisering af den bestående lovgivning, men det er med meget stor betænkelighed, vi ser på kap. 4, hvorefter landbrugsministeren kan fastsætte regler om indførsel af mælk, suppleringsleverancer og konsummælkprodukter, bl.a. under hensyn til udlandets veterinære, sundhedsmæssige og hygiejniske bestemmelser og kontrollen hermed. Jeg er klar over, at hensynet til forbrugerne er tungtvejende i disse paragraffer, men det, jeg frygter, er, at dette kapitel også vil give anledning til misbrug, så det reelt er hensynet til beskyttelse af producenten, der er afgørende for den udformning, det har fået, således at der på dette område ikke sker den frie vareudveksling, som burde være et resultat af vort medlemskab af EF, hvis det da skal have nogen mening.

Jeg har bemærket, at det forventes, at der vil blive fastsat EF-forskrifter på dette område, men mine betænkeligheder styrkes af ministerens ord i fremsættelsestalen om, at der fra dansk side stilles skærpede krav med hensyn til kimindholdet; ligeledes af ministerens bemærkninger om, at vi ikke fra dansk side kan være interesseret i at åbne adgang for indførsel af produkter, der ikke svarer til den standard, vi fra dansk side er vant til. Det er min opfattelse, at såfremt sundhedsstandarden er i orden og varerne er mærkede med, hvad der er i, kan man udmærket overlade det til forbrugerne, hvad de ønsker at købe.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det ikke er muligt for en landbrugsminister at misbruge loven til beskyttelse af snæversynede interesser, der vel også kan skade vore eksportinteresser.

Af bemærkningerne forstår jeg, at spørgsmålet om betalingen og placeringen af ud-

gifterne ved mælkekontrollen har givet problemer. Retsforbundets gruppe finder det rimeligt, at disse udgifter placeres hos mejerierne, da vi mener, det er her, udgifterne naturligt hører hjemme, og at det vil mindske administrationsudgifterne. Af bemærkningerne fremgår det, at beløbet pr. flaske mælk vil blive minimalt, således at man næppe kan kalde det for en asocial løsning.

Retsforbundet vil forbeholde sig sin stilling, til vi har set hvordan disse problemer og problemer vedrørende andre bestemmelser i lovforslaget løses under udvalgsarbejdet.

Landbrugsministeren (Koføed):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den velvillige behandling, dette lovforslag har fået.

Der er stillet en hel del spørgsmål til mig, og jeg skal besvare nogle af dem, men der er en hel del spørgsmål, det måske er bedst at besvare i udvalgsarbejdet; jeg skal gøre det så kort her, som jeg kan, ud fra den viden, jeg har. Hvis der skal mere uddybning af svarene til, kan vi vende tilbage til det i udvalgsarbejdet.

Hr. Buchart Petersen kom ind på, at det var en bemyndigelseslov, og det er rigtigt; disse love er bemyndigelseslove. Det er nødvendigt, bl.a. fordi den tekniske udvikling går så stærkt, at man måske skal tage andre metoder i anvendelse til kontrolforanstaltninger, og det derfor vil være lidet hensigtsmæssigt, hvis man fastsatte det i paragrafform. Men på den anden side tror jeg ikke, man skal være så nervøs for, at denne bemyndigelse kan blive misbrugt, for der er altid lejlighed til at tage op til overvejelse, om denne administration er i overensstemmelse med de tanker, man har, og om den er nødvendig; men et hvilket som helst folketingsmedlem har mulighed for at kontrollere, om disse bemyndigelser bliver administreret rigtigt.

Så var der det spørgsmål, hr. Karlskov Jensen var inde på vedrørende import og eksport; svaret her gælder også retsforbundet. Det er ikke meningen, og man skal ikke være nervøs for, at denne lovbestemmelse bliver misbrugt i form af beskyttelse af producenter. Hensigten med denne lovbestemmelse er den modsatte, nemlig at sikre en eksport, fordi vi har en hel del mejeriekспорт til andre lande og til andre institutioner,

[Landbrugsministeren.]

som har skrappe bestemmelser, end vi har. Jeg kan f. eks. nævne, at vores salg af konsummælk til de amerikanske styrker i Tyskland stiller meget stærkere krav om kontrol end vi gør på det danske hjemmemarked. Jeg kan også oplyse, at England på flere områder end på mælkelovgivningens er skrappe, end vi er.

Samtidig kan jeg sige, og det gælder også som svar til hr. Burgdorf, at hvis man kommer ind på en harmonisering, tror jeg ikke, at den harmonisering vil føre med sig, at vi skal slække på vores krav. Nu nævnte hr. Burgdorf kintallet på de 500.000, men det er ikke det, der blev stående, det blev snarere i nærheden af det, hvor vi står. Men på den anden side må jeg sige om hele den teknik, at det er spørgsmålet, hvor megen vægt man lægger på de forskellige prøver, man har i dag, også det ændrer sig jo.

Men jeg må sige, at harmoniseringsbestrebelseerne skrider langsomt frem, og det hænger selvfølgelig sammen med, at der er visse, der har set det som en fordel at lave en slags importbegrænsning ved at have skrappe regler, og dér giver jeg retsforbundet ret i dets betragtninger: dette er ikke meningen, bør ikke være meningen og vil heller ikke være meningen med denne lovgivning.

Til hr. Erik Hansen vil jeg sige, at vi skal nok prøve på at holde omkostningerne nede; de tal, der er opgivet, er 1971-tal, og hvis vi kan fremskaffe nogle tal, der er nyere, skal vi nok vende tilbage til det i udvalget, hvis der bliver spurgt om de ting.

Med hensyn til fedtindholdet i mælken har jeg ikke den samme opfattelse som hr. Erik Hansen, nemlig at det skulle være nødvendigt at lave mælken magrere, fordi det er magrere tider. Jeg tror tværtimod, man måske skulle give lidt kompensation og lave den federe i den anledning. Men jeg vil bare sige for klarhedens skyld: jeg går ikke med overvejelser om at ændre på det fedtindhold, der er i mælken på nuværende tidspunkt. For øvrigt kan jeg sige, det er valgfrit: hvis hr. Erik Hansen vil have tyndere mælk, kan han købe letmælk og blande i, så går det sikkert udmærket.

Spørgsmålet om fordeling af udgifterne, som hr. Erik Hansen rejste, er også et problem, som jeg har overvejet meget stærkt,

fordi jeg ved, der er et problem med disse sommerhusområder. Om den løsning, som vi har skitseret i bemærkningerne, er den rigtige, skal jeg ikke kunne sige, og jeg er absolut modtagelig for gode ideer, for selvfølgelig er der et problem også her. Vi har vestkysten, og vi har det område, hvor jeg kommer fra, hvor man har en stor tilstrømning af turister, og dér kan man stille det spørgsmål: er det rigtigt, at denne udgift pålægges dette område? På den anden side kan man jo sige: ja men de tjener måske så meget på disse turister, at de godt kan betale det over de offentlige kommunale kasser; men det kan vi se på i udvalget.

Jeg er lidt ked af, at hr. Erik Hansen ikke ligesom hr. Buchart Petersen kan svinge sig op til de store højder, og må på baggrund af min erfaring konstatere, at det i hvert fald ikke er på grund af manglende evne, hr. Erik Hansen ikke kan det. Hr. Burgdorf var inde på spørgsmålet om ansættelse af dyrlæger. Når der står i bemærkningerne, at vi regner med 2 dyrlæger flere til at ordne denne centralgodkendelse af mejerierne, er det, fordi vi overtager indenrigsministeriets område, og derfor kan man forvente, at der skal mere mandskab til. Men det vil vi også se på i udvalgsbehandlingen.

Jeg glemte at sige til hr. Kaj Larsen vedrørende kontrollen i besætningerne, at det er muligt, man kan have et sådant syn, at denne kontrol med besætningerne ikke er nødvendig, det er muligt, man kan finde frem til en kvalitetsbedømmelse og en afstraffelse på leverancer af dårlig mælk, således at det kan være medvirkende, men jeg tror alligevel, det er nødvendigt at have en vis form for kontrol med besætninger. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at ved sidste ændring af mælkeloven gik man jo ned fra ét månedligt besøg, således at vi i dag er nede på ét besøg pr. kvartal for at konstatere, hvordan besætningerne er. Det er muligt, at man kan komme endnu længere ned, men det, vi skal være sikre på, er, at den vare, der kommer fra denne besætning, er af virkelig topkvalitet; det må alle være interesseret i, både forbruger og producent.

Hr. Fuglsang talte om, at staten skal betale det hele, ja, det er meget nemt, men — det var hr. Fuglsang også inde på — det kniber jo så, når man skal kræve skatterne

[Landbrugsministeren.]

op. Hvis hr. Fuglsang dermed vil have, at jeg skal tage denne udgift af landbrugsministeriet, og samtidig forlanger, at jeg skal kompensere med besparelser på andre områder, er jeg nu ikke sikker på, det er så god en idé.

Spørgsmålet om harmonisering har jeg for så vidt svaret på. Jeg tror altså, harmoniseringen er nødvendig, og jeg tror, vi skal se at komme den vej, således at vi også kan åbne Europa for en frem- og tilbage-handel med mælkeprodukter, således at mælken kan blive produceret dér, hvor den kan blive produceret bedst og billigst.

I øvrigt tak til ordførerne.

Erik Hansen (RV):

Jeg vil gerne takke ministeren, fordi ministeren selv, sådan følte jeg det, var inde på, at der måtte nye tal for udgifterne på bordet. Jeg er opmærksom på, at de tal, der er i bemærkningerne til lovforslaget, er for 1971, og der kunne altså være behov for nye tal.

Men når ministeren gik nærmere ind på de tanker, jeg rejste i forbindelse med sommerhusområderne, må jeg så spørge ministeren: er det ministerens tanke at foreslå en anden udgiftsfordeling end den, der er lagt frem i lovforslaget, hvor man skulle pålægge kommunerne dem efter befolkningstallet? Har ministeren andre tanker, vil jeg gerne høre dem her ved førstebehandlingen, eller er det ting, som vi kan tage op under udvalgsbehandlingen?

Må jeg så sige i spørgsmålet om kærnemælk, letmælk og almindelig fedemælk, at jeg er opmærksom på både skummetmælken, letmælken og kærnemælken, og når jeg spurgte ministeren, om ministeren havde under overvejelse at sætte fedtprocenten op i den fede mælk, var det ikke af ernæringsmæssige grunde, men fordi jeg tror, ministeren godt på andre områder kan have behov for at give et bidrag for at få visse ting til at glide ned.

Burgdorf (KF):

Jeg takker ministeren for de svar, jeg fik; der var nu ét spørgsmål, jeg ikke fik besvaret, men det kan måske ikke lade sig gøre. Det var spørgsmålet: efter at sundhedskommissionerne har hørt op med at fungere nu,

1. oktober, hvem kontrollerer så konsummælkmejerierne? Er der ingen, der gør det, eller hvad?

Kaj Larsen (FP):

Jeg er glad for, at ministeren var enig i, at der ikke var sket nogen kvalitetstilbagegang, selv om antallet af dyrlægebesøg var blevet sat ned, og jeg vil håbe, vi kan få dette antal af besøg sat yderligere ned. Den kvalitetsprøve, som ministeren henviste til, foregår jo netop i dag, det er på den baggrund, man kontrollerer kvaliteten. Det er dette arbejde, som jeg mener mejerierne udmærket kan administrere, idet mejerierne også er interesserede i at opnå den bedste pris.

Mit spørgsmål om at anvende mellemteknikere i stedet for dyrlæger fik jeg ikke svar på.

Landbrugsministeren (Koføed):

Til hr. Erik Hansen vil jeg gerne sige vedrørende de tal, der er udregnet ved kontrollen og fordelingen af kontroludgifterne, at jeg har ikke andre måder at fordele udgifterne på end den, der står i bemærkningerne, men jeg er åben for det, hvis man kan finde bedre fordelingsmåder, fordelingsnøgler; det synes jeg vi skal tage op i udvalget, for det er ikke sikkert, de vises sten står i bemærkningerne; det kan jo være, at også hr. Erik Hansen kan finde dem.

Jeg har ikke flere kommentarer til fedtindholdet i mælk. Jeg vil bare sige, at man skal nu også være opmærksom på ernærings-situationen, at det er jo ikke sikkert, det er usundt at få mælken gjort federe; jeg vil bare gentage, at jeg har ingen planer på nuværende tidspunkt om ændringer, uanset om det måske kunne glide nemmere ned.

Så er der det spørgsmål, jeg glemte at besvare, fra hr. Burgdorf: hvem kontrollerer i øjeblikket? Det kører, som det kører hidtil, og mælken og besætningerne bliver kontrolleret.

Så er der hr. Kaj Larsens spørgsmål om kontrollen med besætningerne. Det kan godt være, man har det synspunkt, at mejerierne kunne overtage hele kontrollen, men jeg vil bare gøre opmærksom på — det tror jeg også er hr. Kaj Larsens erfaring, i hvert fald er det min — at det kan være nemmere at få visse foranstaltninger foretaget, når

[Landbrugsministeren.]

man skyder en offentlig instans ind. Det er nok bedre for en offentlig instans at sige: de ting er ikke i orden, fremfor at mejeriet skal sige det. Det er i hvert fald min erfaring.

(Kort bemærkning).

Kaj Larsen (FP):

Det er min erfaring, at det bedste middel til at få den slags ting rettet har mejerierne gennem prisansættelsen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af folketinget *Stinus* har jeg modtaget meddelelse om, at han som følge af deltagelse i FN's generalforsamling ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv fra og med den 13. november samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 1. november, kl. 11 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmedlem Stinus.*
- 2) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Stinus.*
- 3) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
- 4) *Første behandling af:*
Forslag til lov om regulering af kreditformidling.
- 5) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om den sociale pensionsfond.
- 6) *Første behandling af:*
Forslag til lov om lægemidler.
- 7) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om svangerskabshygjæne og fødselshjælp.
- 8) *Første behandling af:*
Forslag til lov om svangerskabsafbrydelse [af Inge Krogh m. fl.].

Mødet hævet kl. 15.31.